

PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS	PASTABOS
Bendra ekonominė informacija	
<p><u>Pakistano infliacija spartėjo pirmą kartą per šešis mėnesius</u>, esminė priežastis – kylančios energijos resursų kainos. Remiantis Pakistano statistikos biuro paskelbtais duomenimis, vartotojų kainos išaugo 12,57% per metus.</p>	
<p>Ministras pirmininkas Shehbaz Sharif pareiškė, kad <u>verslui palanki vyriausybės politika stabilizavo šalies ekonomiką ir atkūrė užsienio investuotojų pasitikėjimą</u>. MP pažymėjo, kad šalis eina teisingu keliu ekonominio stabilumo link, pridurdamas, kad dabartiniame fiskaliniame biudžete buvo imtasi veiksmy, kad būtų palengvinta visuomenės padėtis.</p>	
<p><u>Finansų ministras M. Aurangzebas įsitikinęs, kad TVF programa bus pratęsta</u> ir kad susitarimai su Fondu gali prisidėti prie makroekonominio stabilumo. Kalbėdamas spaudos konferencijoje Islamabade 2023–2024 finansinių metų pabaigoje, finansų ministras pabrėžė savo ir ministro pirmininko Shehbaz Sharif viltis, kad būsima TVF programa bus paskutinė šalyje: „Mano manymu, ir premjeras sutinka, kad tai bus paskutinė TVF programa. Tai yra mano viltis“.</p>	
<p><u>Federalinė vyriausybė kity finansinių metų federaliniame biudžete padidino mokesčių tarifą ir</u> atlyginimą gaunantiems, ir savarankiškai dirbantiems mokesčių mokėtojams. Biudžete siūlomas maksimalus 35 proc. mokesčio tarifas samdomiems asmenims ir 45 proc. savarankiškai dirbantiems asmenims. Neapmokestinamas minimumas abiem grupės išlieka 600 000 rupijų per metus (50 000 rupijų per mėnesį). Samdomiems asmenims, uždirbantiems nuo 600 000 rupijų per metus iki 1.2 mln. bus taikomas 5 proc. mokestis sumai, viršijančiai neapmokestinamą minimumą, todėl į šią grupę papuolantiems darbuotojams mokesčių našta didėtų dvigubai – nuo 1250 rupijų per mėnesį šiais fiskaliniiais metais, iki 2500 rupijų ateinančiais fiskaliniiais metais. Trečios kategorijos darbuotojai – uždirbantys nuo 1.2 mln. iki 2.2 mln. rupijų per metus, mokėtų fiksuota 30000 rupijų mokestį + 15 proc. nuo sumos, viršijančios 1.2 mln. rupijų, šiai grupei mokestinė našta turėtų padidėti nuo 11 667 rupijų per mėnesį iki 15 000. Ketvirtos kategorijos darbuotojai, uždirbantys tarp 2.2 ir 3.2 mln. rupijų, mokėtų fiksuotą 180 000 rupijų metinį mokestį + 25 proc. nuo sumos, viršijančios 2.2 mln. Penktos grupės darbuotojai, uždirbantys tarp 3.2 ir 4.1 mln. rupijų per metus, mokės fiksuotą 430 000 rupijų mokestį ir 30 proc. nuo sumos, viršijančios 3.2 mln. Šiai kategorijai mokesčių našta kiltų nuo 47 408 iki 53 333 rupijų per metus. Šeštai grupei priklausantys darbuotojai, uždirbantys virš 4,1 mln. rupijų per metus, mokės fiksuotą 700 000 rupijų mokestį per metus bei 35 proc. nuo sumos, viršijančios 4.1 mln. Savarankiškų dirbančių mokestinės kategorijos taip pat šešios, tačiau skiriasi ribos ir taikomi aukštesni tarifai – neapmokestinama kategorija yra tokia pati, kaip ir samdomų darbuotojų, antroji kategorija (600 000 – 1.2 mln.) bus apmokestinama 15 proc. tarifu, trečia (1.2 mln. – 1.6 mln.) – fiksuotu 90 000 mokesčiu ir 20 proc. tarifu, ketvirta (1.6 mln. – 3.2 mln.) – 170 000 fiksuotu mokesčiu ir 30 proc. tarifu, penkta (3.2 mln. – 5.6 mln.) – 650 000 fiksuotu mokesčiu ir 40 proc. tarifu, šešta (virš 5.6 mln.) – 45 proc. tarifu. Planuojama, kad mokesčių tarifų pakeitimai į šalies biudžetą padės surinkti 75 milijardų rupijų iš samdomų darbuotojų ir 150 milijardų rupijų – iš savarankiškai dirbančių asmenų.</p>	1000 PKR ≈ 3.3 EUR
<p><u>Pakistanas įvedė tarptautinį draudimą keliauti mokesčių vengiantiems asmenims</u>. Pakistano vyriausybė pasiūlė precedento neturinčią priemonę, kovojant su mokesčių slėpimu, kuri draustų tarptautines keliones bei neleistų teikti mobiliųjų ryšio ir komunikacijų paslaugų žmonėms, kurie skolingi vyriausybei. Šios priemonės, apimančios dideles baudas vyriausybiniams agentūroms, kurios nevykdo sankcijų, buvo išdėstytos vėlai 06.12 paskelbtame vyriausybės pasiūlytame biudžete.</p>	
Energetikos sektorius	
<p><u>Pakistanas didins elektros energijos kainas ir sieks saugios TVF paskolos</u>. Pakistanas elektros kainas didina vidutiniškai 20 proc., kad padidintų savo galimybes gauti naują paskolą iš Tarptautinio valiutos fondo. Nacionalinė elektros energijos reguliavimo tarnyba naujaisiais fiskaliniiais</p>	1000 PKR ≈ 3.3 EUR

metais - nuo liepos 1 d. – padidino energijos tarifą 10 Pakistano elektros energijos paskirstymo įmonių vidutiniškai 5,72 rupijos iki 35,50 rupijų už kilovatvalandę.	
<u>Žvalgybos agentūros, padedančios elektros skirstymo įmonėms (DISCO) susigrąžinti skolas.</u> Pakistano musulmonų lygos (PML-N) vadovaujama federalinė vyriausybė nusprendė suformuoti specialius padalinius, kurie padėtų DISCO susigrąžinti mokesčius už elektrą. Šiems paramos padaliniams, sudarytiems iš žvalgybos agentūrų, tokių kaip tarptarnybinė žvalgyba (ISI) ir karinė žvalgyba (MI), pareigūnai, vadovaus atitinkamos DISCO vykdomasis direktorius.	
PML-N vadovaujama koalicinė vyriausybė naujus fiskalinius metus (2024–2025 m.) <u>pradėjo benzino ir dyzelino kainų pakėlimu atitinkamai 7,45 ir 9,56 rupijų už litrą per ateinančias dvi savaites.</u> Naftos ir dujų reguliavimo tarnyba (Ogra) nustatė vartotojų kainas, atsižvelgdama į kainų svyravimus pasaulinėje rinkoje. Naftos produktų mokesčių ir muitų tarifai nesikeis.	
<u>Energijos vartotojai Pakistane susiduria su nauja našta,</u> nes vyriausybė gerokai apribojo pagalbos mechanizmą, skirtą sąskaitų apmokėjimui dalimis. Pagal naująjį reglamentą, vartotojai šia galimybe gali pasinaudoti tik kartą per metus, o vėlesnėms įmokoms taikomas didelis 14 procentų antkainis. Nacionalinė elektros energijos reguliavimo tarnyba (Nepra) apie pasikeitimus pranešė paskelbdama pranešimą bei išplatindama jį visoms elektros skirstymo įmonėms (Disco).	
Finansų sektorius	
<u>Pakistanas pirmą kartą per ketverius metus sumažino palūkanų normą -</u> tai pirmasis sumažinimas per ketverius metus po to, kai šalyje sumažėjo vartotojų kainos. Pakistano centrinis bankas sumažino tikslinę palūkanų normą 150 bazinių punktų iki 20,50 proc.	
<u>Vyriausybė pristatė 18,9 trilijono rupijų (62 mlrd. eurų) infliacinį biudžetą,</u> kuriuo siekiama palenkti politinius sąjungininkus dotacijomis. TVF nuraminti biudžete įtvirtinti beprecedenčiai nauji mokesčiai. Biudžetas, 30 proc. arba 4,4 trilijono rupijų didesnis nei praėjusiais metais.	
Vyriausybė atidėjo sprendimo dėl pensijų mažinimo esamiems pensininkams priėmimą, kilus klausimams dėl jo teisėtumo. <u>Tačiau nuo fiskalinių metų pradžios pradėta taikyti nauja pensijų įmokų sistema naujiems valstybės tarnautojams, kuri kitais metais bus išplėsta ir kariūnams.</u> Kariuomenės vadovybė nesutiko su siūlymais racionalizuoti kariūnų pensijų išmokas, todėl vyriausybė Ekonominio koordinavimo komiteto (EKK) posėdyje pristatė sušvelnintą kariūnų pensijų schemą. Kilus ginčui dėl vyriausybės įgaliojimų teikti pasiūlymus, kurie turėtų būti įtvirtinti aukštesnės galios teisės aktais, vyriausybės pasiūlymo svarstymas buvo atidėtas.	
<u>Nepaisant didelių ekonominių iššūkių, vyriausybė gali panaikinti iki 15% papildomą pajamų mokestį nuo pelno,</u> kurį bankai gauna suteikdami paskolas pinigų stokojančiai finansų ministerijai. Toks sprendimas sugeneruotų maždaug 60 milijardų rupijų pelno sektoriui, kuris praėjusiais fiskaliniiais metais uždirbo 960 milijardų rupijų.	
<u>23 mlrd. USD planuojama skolintis iš užsienio -</u> Pakistanas kitais fiskaliniiais metais planuoja pasiskolinti mažiausiai 23 milijardus dolerių, įskaitant 12 milijardų dolerių dvišalės skolos pratęsimą, kad finansuotų augantį plėtros planą ir patenkintų šalies išorės finansavimo poreikį. 2024–2025 finansinių metų biudžeto dokumentai parodė, kad Pakistanas skolinsis mažiausiai 23,2 milijardo dolerių arba 5,9 trilijono rupijų, į kurias neįskaičiuotos paskolos iš Tarptautinio valiutos fondo (TVF). TVF paskola bus skirta mokėjimų balanso palaikymui.	
<u>Derybos su TVF baigiasi be susitarimo –</u> daugiausiai nesutarimų kilo dėl pajamų mokesčio tarifų samdomiems ir savarankiškai dirbantiems asmenims bei dėl standartinio 18% pridėtinės vertės mokesčio įvedimo žemės ūkio ir sveikatos sektorių prekėms.	
Technologijos	
<u>BYD Partners Hub Power planuoja parduoti elektrines transporto priemones Pakistane.</u> Kinijos bendrovė „BYD Auto Co.“ planuoja ateiti į Pakistano rinką bendradarbiaudama su „Hub Power Co.“ padaliniu.	

<p><u>Pasaulio bankas patvirtino papildomą 1 milijardo dolerių paskolą Dasu hidroenergijos projektui</u>, tačiau tuo pat metu mano, kad milžiniška 18 milijardų dolerių apyvartinė energetikos sektoriaus skola yra kliūtis būsimoms investicijoms Pakistane. Papildomas finansavimas buvo labai svarbus siekiant užtikrinti prieš dešimtmetį pradėto projekto tęsą. Suteikus naują paskolą, PB rizika projekte padidėjo iki 45% visų išlaidų. Tai jau trečias didelis Pasaulio banko finansavimas skirtas šiam vėluojančiam projektui. Pažymėtina, kad prieš projekto statybos darbus vykdžiusius Kinijos piliečius buvo įvykdyti net du išpuoliai.</p>	
<p>Žemės ūkio sektorius</p>	
<p><u>Vyriausybė leidžia eksportuoti cukrų – spaudžiama cukraus gamintojų</u>, vyriausybė pirmadienį leido eksportuoti 150 000 tonų cukraus, nepaisant aukštų vidaus mažmeninių kainų, svyruojančių apie 160 rupijų už kilogramą. Toks sprendimas priimtas likus vos dviem dienoms iki nacionalinio biudžeto patvirtinimo, cukraus fabriku savininkams pareikalavus leidimo eksportuoti perteklinę produkciją. Cukraus pramonininkai priklauso koalicinei partnerei Pakistano musulmonų lygai.</p>	
<p>Susisiekimas ir komunikacijos</p>	
<p><u>ES draudimas Pakistano oro linijoms nepasikeitė</u> - Europos Sąjunga nusprendė toliau taikyti ribojimus Pakistano oro linijoms, įskaitant Pakistano tarptautines oro linijas (PIA), po to, kai neseniai atlikti vertinimai pakartojo susirūpinimą dėl atitikimo aviacinės saugos reikalavimams. Sprendimas priimtas po išsamaus ES Skrydžių saugos komiteto situacijos įvertinimo.</p>	
<p><u>Dubajuje įsikūrusi pigių skrydžių aviakompanija „flydubai“ pradėjo skrydžius į Islamabada ir Lahorą.</u></p>	
<p><u>Vyriausybė planuoja įsigyti 100 aplinkai nekenksmingų autobusų Faisalabado miestui.</u></p>	
<p>Pramonės sektorius</p>	
<p><u>Dėl karščio vysta medvilnė</u> - alinanti vasara kelia grėsmę medvilnės gamybai Pakistane, penktam pagal dydį augintojui pasaulyje. Medvilnės pluoštai yra šalies tekstilės pramonės, didžiausio jos gamybos sektoriaus, pagrindas. Pakistanas praėjusiais fiskaliniiais metais eksportavo medvilnės gaminių už 16.5 mlrd. USD.</p>	
<p>Pakistano <u>tekstilės gamyklų asociacija (Aptma) išreiškė didelį susirūpinimą dėl siūlomo 2024–2025 m. biudžeto</u> ir pavadino jį itin regresyviu tekstilės sektoriui ir eksportui. „Aptma“ teigimu, biudžete įtvirtinti nauji tarifai turės rimtų padarinių užimtumui ir sektoriaus stabilumui, taip pat bendram ekonominiam ir politiniam šalies stabilumui ir saugumui. 2022 finansiniais metais pasiekęs 19,3 mlrd. USD, tekstilės gaminių eksportas 2023 finansiniais metais sumažėjo iki maždaug 16,5 mlrd. USD.</p>	